

Sốt Q Q Fever

Sốt Q là gì?

Sốt Q là bệnh lây từ thú sang người. Bệnh được tìm thấy có trên khắp thế giới. Sốt Q do vi khuẩn *Coxiella burnetii* gây nên. Các vi khuẩn này có thể sống hàng tháng và thậm chí hàng năm trong bụi hoặc đất.

Các triệu chứng của sốt Q là gì?

Khoảng phân nửa số người bị sốt Q sẽ không có bất cứ các biểu hiện triệu chứng nào của bệnh. Phần nhiều, sốt Q bị nhầm lẫn với bệnh nhiễm khuẩn cấp tính khác chẳng hạn như cúm.

Nếu quý vị bị nhiễm bệnh, các triệu chứng có thể xuất hiện trong thời gian từ 2 đến 3 tuần bao gồm:

- Lên cơn sốt nhanh chóng
- Ớn lạnh và đổ mồ hôi
- Nhức đầu
- Đau nhức bắp thịt
- Khó chịu trong người (cảm giác chung là bệnh)

Trong hầu hết các trường hợp, bệnh kéo dài ít hơn 2 tuần, và không cần phải được chăm sóc y khoa đặc biệt. Tuy nhiên, một số người có thể bị viêm phổi, viêm gan, hoặc bị các hội chứng thần kinh hiếm gặp và sẽ cần phải tham khảo với chuyên viên chăm sóc sức khỏe của họ.

Các biến chứng từ bệnh này thì hiếm, và có nhiều khả năng xảy ra hơn nếu quý vị là người cao tuổi hoặc có hệ miễn dịch suy yếu.

Những người mắc bệnh tim hoặc có van tim nhân tạo bị bệnh sốt Q có nhiều rủi ro bị viêm màng tim, tức bị sung tim. Phụ nữ bị bệnh sốt Q

trong lúc có thai có nhiều khả năng bị sảy thai hơn.

Sốt Q lây như thế nào?

Các con vật như dê, cừu, trâu bò, mèo, chim chóc, chó và các con ve có thể mang vi khuẩn sốt Q trong da thịt và các chất dịch cơ thể của chúng. Con số cao nhất các vi khuẩn này được tìm thấy trong các mô liên quan đến sinh sản bao gồm tử cung, nhau thai, và nước ối.

Sốt Q rất dễ lây và chỉ cần một số nhỏ vi khuẩn đủ khiến quý vị bị bệnh.

Quý vị có thể trở nên bị bệnh nếu quý vị hít phải bụi có nhiễm khuẩn, nhất là khi một con vật bị bệnh đang sanh con hoặc sảy thai. Quý vị cũng có thể bị bệnh do sờ tay vào mặt sau khi chạm tay vào mô hoặc chất dịch của con thú bị bệnh.

Vi khuẩn *Coxiella* cũng có thể hiện diện trong sữa thô của những con thú bị bệnh. Quý vị có thể bị sốt Q khi uống sữa chưa được khử trùng theo phương pháp Pasteur, sữa nhiễm khuẩn. Bệnh này, nếu có, hiếm khi lây từ người này sang người khác.

Cách điều trị bệnh sốt Q là gì?

Hầu hết những người bị bệnh sốt Q sẽ bình phục mà không cần bất cứ sự điều trị y khoa đặc biệt nào cả. Tuy nhiên, trong các trường hợp nghiêm trọng hơn, thuốc kháng sinh phải được dùng để trị bệnh sốt Q.

Ai có rủi ro bị sốt Q?

Sốt Q có thể có tại các khu vực nông trại, và có thể ảnh hưởng đến bất cứ ai làm việc ngoài trời và có tiếp xúc với đất hoặc bụi ô nhiễm. Vi khuẩn sốt Q có thể bay đi xa 1 cây số, hoặc hơn,

theo chiều gió. Sốt Q cũng lây dễ dàng từ căn phòng này sang căn phòng khác của tòa nhà chẳng hạn như các tòa nhà nông trại và các phòng xét nghiệm nơi có nhốt các con thú bị nhiễm bệnh.

Những người có nhiều rủi ro bị sốt Q hơn gồm có:

- Các nông gia, trại chủ, và các công nhân nông trang tiếp xúc với dê, cừu và trâu bò, nhất là khi thú sinh đẻ
- Công nhân trong bãi, chuồng nuôi thú
- Các tài xế xe tải chở gia súc còn sống, nhân viên phục vụ các xe tải, và khách đến các cuộc đấu giá súc vật
- Các nhân viên đóng gói thịt, các công nhân xưởng thịt, những người xử lý da thú sống và lông cừu
- Những người thợ săn và thợ bẫy thú
- Các nhà nghiên cứu thú vật và nhân viên hỗ trợ
- Các công nhân chăm sóc thú nuôi và gia cầm sống chẳng hạn như nhân viên thú y, và những người làm việc trong sở thú
- Một số nhân viên y tế và chuyên viên chăm sóc sức khỏe có tiếp xúc với máu, nước bọt hoặc mô tế bào của những người bị nhiễm bệnh

Làm thế nào có thể ngừa được bệnh sốt Q?

- Vứt bỏ đúng cách tất cả các sản phẩm về sinh đẻ của gia súc và thú nuôi, kể cả nhau thai, các màng thai, và các bào thai bị sảy. Các sản phẩm về sinh đẻ phải được thiêu hủy hoặc chôn, theo như được cho phép
- Chó, mèo, chim và các con thú khác không được cho phép tìm bới để ăn các sản phẩm về sinh đẻ
- Nếu có thể, các cơ sở bên trong tòa nhà phải được tách riêng làm nơi cho thú sinh đẻ

- Không cho công chúng vào các chuồng trâu bò và các phòng xét nghiệm nơi có nhốt thú vật có thể có bệnh
- Chỉ tiêu thụ sữa và các sản phẩm làm từ sữa đã được khử trùng theo phương pháp Pasteur
- Cách ly để kiểm dịch các con thú được nhập cảng
- Kiểm soát các con thú bị nhiễm bệnh
- Vì thú bị nhiễm bệnh không biểu hiện các triệu chứng, nên thú vật phải được xét nghiệm định kỳ theo thông lệ
- Thực hiện các biện pháp để tránh không cho không khí luồn vào nơi các chuồng nhốt gia súc hoặc các phòng xét nghiệm có người ở đó
- Mặc đồ bảo hộ lao động, đeo bao tay và mang khẩu trang trong lúc làm việc với các con thú này (nhất là các con thú có thai)
- Khử trùng đúng mức các bề mặt bằng dung dịch 70% ethanol hoặc chất khử trùng có chứa hợp chất amoniac hóa trị bốn (quaternary ammonium compounds)
- Vứt bỏ đúng cách chất thải ô nhiễm
- Phụ nữ có thai không nên giúp việc sinh đẻ của gia súc
- Khi đến thăm các nông trang, các nơi bán đấu giá hoặc triển lãm gia súc, phải làm vệ sinh tay, giày, xe tải và toa kéo chở thú cẩn thận

Tài liệu HealthLinkBC File được chuyển thể một phần từ thông tin do Trung Tâm Sức Khỏe và An Toàn Lao Động của Canada (Canadian Centre for Occupational Health and Safety, viết tắt CCOHS) cung cấp:

www.ccohs.ca/oshanswers/diseases/qfever.html

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi 8-1-1 (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lạng tai, xin gọi 7-1-1. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.